

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Önmagukról ítélnék.

Zombor, 1897. április 12.

Sokszor történik meg, hogy valaki más szemében meglátja a szálkát, de a magában nem látja a gerendát. Önmagukról ítélnék meg az emberek másokat, a saját hibáikat másokban látják.

Igy van a mi politikai ellenzékünk is. A maga belső gyengeségéről és végzetes bajairól úgy akarja elvonni az emberek figyelmét, hogy a szabadelvűpárt bomlásáról fantáziál.

A képzelet erő isten adománya s a siralom völgyében küzködő ellenzéknek egyedüli vigasztalása. Nem is vesszük tehát rossz néven azoktól, a kik önmagukban nem érznek erőt arra, hogy a politikai helyzetet gyökeresen megváltoztathassák, ha másokban biznak, ha másoktól várják, hogy a Bánffy-kabinet megbuktatásának s a szabadelvűpárti vasgyűrűk szétválásának munkáját helyettük szerencsésen elvégzik.

Annyi öngyilkosság történik napról-napra a világon, hogy elvégre nem csoda, ha a szabadelvűpárt öngyilkosságának lehetősége is megvillan oly politikusok fejében, a kik a szabadelvűpárt belső konszisztenciáját a maguk nyomoruságos pártviszonyaik szerint ítélik meg.

Nem is foglalkoznánk az ellenzéki újságok zürzavaros hajnali álmaival, ha fel nem költéné figyelmünket egy különös jelenség. Az ember nem hisz a szemének, ha olvassa: az ellenzék sajtójának egy része aggódik a Bánffy-kormány drága életéért.

Mi ez? Eddig ettől a kabinettől a pártot, a hazát, a kiegyezést féltették. Most pedig így írnak: „Az örökös viszály még egy ilyen kabinetnél is visszatetszőbb nekünk.”

De az ellenzék megható aggodalma még világosabban van kifejezve ebben: „Hihetnénk csak annyit, hogy jobb kiegyezést tudnak, vagy legalább akarnak csinálni, mint Bánffy bárók: meg lennénk nyugtatva.”

A kiegyezést pedig: „hogy csinálhatná meg a mai kabinet, ha igénybe veszi erejét a saját pártjával való folytonos birkózás és hogyan fejthet ki ellenállást az erős és következetes Ausztriával szemben, ha elgyengül a belső küzdelmekből?”

Ime, egy gyökeresen megváltozott helyzet. Az ellenzéki sajtó egy része nyárfalevél módjára remeg a Bánffy báró kormányáért. Félti őt a szabadelvűpárt egy részének elégedetlenségétől, intrikáitól és — egyik lap még a neveket is megnevezi — félti őt a szabadelvűpárt néhány nagynevű, oszlopos tagjának hatalomvágyától.

Az ellenzéki sajtó kit akar bolondítani e különös haremodorral? Maga-magát, vagy benünket?

Mert azt a látszatot szeretné felkelteni a közvéleményben, hogy a szabadelvűpártban kitört a bellum omnium contra omnes; mert azt hiszi, hogy a szabadelvűpárt legkiválóbb tagjai közt sikerülni fog a bizalmatlanságnak, a kölcsönös féltékenykedésnek s a versengés érzelmének magvait elhinteni: ezért s nem a Bánffy-kabinet jóvoltáért adja ki magát az ellenzéki sajtó egy része a kormány lelkes védőjének, szerintünk fogadatlán prókátorának.

Joggal mondhatja bárki, hogy ily politikai álmokképpel foglalkozni nem érdemes, de szeretnénk szemléltetvé tenni, mily kevésre becsüli az ellenzéki sajtó a saját olvasóközönségének az értelmi képességét.

A kisebb-nagyobb ellenzéki lapok a szó

teljes értelmében hemzsegnek a képtelennél-képtelenebb „klubb-titkok”-tól.

Ez áprilisi híresztelések sokfélék és változatosak, de abban valamennyien megegyeznek, hogy az összeférhetlenségi parforce vadászatnak tulajdonképeni célja a miniszterelnök pozíciójának alácsúszása; hogy nem a purifikálás a főcél, hanem a hatalomra való törekvés, a kormányválság felidézése; s hogy végül e mozgalmak mögött a szabadelvűpártnak néhány nagytekintélyű alakja áll.

Az ellenzéki képzelődők bizonyára azokra az aranjszelepekre gondolnak vissza, mikor Szapáry Gyula, a szabadelvűpárt egy nagy belső meghasonlásának korai áldozata lett.

Egy dolgot e jó urak elfelejtettek: Szapáry megbuktatása, egy belső zendülés által, nagy elvi kérdések miatt történt. Ilyen nagy, a nemzet jövőjére kiható kérdések, nem csoda, ha szétfeszítették a szabadelvűpárt acélkereteit. Más országokban polgárháborúk lángjai közt született meg a vallások teljes egyenjogúságának szép és nemes elve. Nálunk is erős parlamenti és társadalmi harcokba került, de egyetlen áldozata volt: egy kabinet, a melyet a nemzeti akarat nevében detronizáltak saját párthívei.

De oly kérdés-e az összeférhetlenségi hajsza, a melyet okos, tapasztalt, a politikai sikerek törvényeiben járatos államférfiak kabinet-buktatására felhasználni alkalmasnak tartanának?

Nem, az az ember még nem született meg Magyarországon, higgyék el nekünk ellenzéki lap-társaink, a ki ebben a kérdésben a Bánffy-kormány válságát felidézni s a pártban a lázadás szellemét felszítani tudná.

Ugy tudja mindenki, a költségvetési törvény tárgyalásakor e tekintetben nagyfontosságú nyilatkozatok hangzottak el, de ellenzéki lap-társaink maguk is beismerik, hogy a miniszterelnök politikájával a szabadelvűpárt teljes mértékben meg van elégedve.

De lehetne-e másképp? Ennek a kabinetnek az egyházpolitikai törvények végrehajtása, a kedélyek pacifikálása, a milleniumi ünnep fényes rendezése, a korona, a nemzet viszonyának bensőbbé tétele körül hervadhatatlan érdemei vannak. Bánffy báró vezetése alatt a szabadelvűpárt viszszyanverte régi erejét és legyőzte összes politikai ellenségeit.

Van-e világon oly bolond párt, a mely ennyi érdem jutalma gyanánt, incidentális, mesterségesen felfúj mellékkérdések pohárvízébe igyekeznék belefúllasztani azt a kabinettet, a mely iránt a párt hálára van kötelezve?

Ha már egyik-másik lap elég vakmerő föltenni a szabadelvűpárt némely kitűnőségéről, hogy a kormány-buktatásra törekszik a pártegység megbontása árán is, legalább ne tegye fel róluk azt a nagy politikai rövidlátást, hogy a párt felbontásának ódiáját most vegyék magukra, a mikor a szabadelvűpárt felbonthatatlan összetartását a kiegyezés létesítésének nagy állami érdemei parancsolják. Most vegyék magukra, mikor Ő Felsége bizonyára senkinek sem bocsátaná meg és nem bocsátaná meg senkinek az ország, ha apró fondorlatokkal, egyéni ambíciójának előretolásával kockáztatná a monarchia ama legfőbb érdekét, hogy a kiegyezésen mielőbb szerencsésen átessünk.

M. U.

Műkedvelői előadás.

A zombori iparos dalárda vasárnap este a városi színházban műkedvelői előadást rendezett. Színre került Gerő Károly „Kis Madaram” c. 3 felvonásos népszínműve.

Az előadásról csak szépet és jót írhatunk. Az iparos dalárda ismét bebizonyította ritka életképességét, bebizonyította, hogy mily ambícióval törekszik megvalósítani a maga elé kitűzött nemes célt. Igazán nem tudjuk eléggé méltányolni a zombori iparosok ezen életre való egyesületének működését.

Nagy dolog az, amit ennek az együletnek tagjai művelnek. Egész napon át el vannak foglalva nehéz munkával; és becsületes munkájuk befejezése után az esti órákban összejönnek, tanulnak, képezik magukat, áldoznak a szellemnek, kultiválják a szépet és fáradhatlanul áldoznak a művészetnek. Mindig bámultuk az iparos dalárda kitartását, buzgóságát s mindig örömmel télt el a lelkünk, látván, hogy iparosaink szabad óráikat milyen nemes szórakozásra használják fel. Van is olyan intelligens iparos osztályunk, amely a maga nemében páratlan.

Eddigi jó véleményünket csak megerősíti, elismerésünket csak fokozza a vasárnapi előadás. Ez alkalommal is gratulálunk az iparos dalárdának és kívánjuk, hogy ezen a szép uton haladjon tovább.

A nehéz, fáradságos darabot, amely a rutinizált színészeket is próbára teszi, minden fennakadás nélkül igazán nem várt precizitással adták elő.

Az egyes szereplők többé-kevésbbé kifogástalanul megfeleltek a feladatuknak, sőt voltak olyanok is, a kiknek alakítása a műkedvelőség nivóját határozottan tulszárnyalta.

A hölgyek közül különösen Ránay Magdolna (Stanci) és Koch Anna (Mariska) arattak zajos sikert. Ránay Magdolna szinpadai otthoniassága, kellemes beszélő organuma, fesztelen játéka, közvetlen alakító képessége általános feltűnést kellett, ép úgy Koch Anna kedves, természetes játéka és kellemes éneke. Nem kevésbé jó volt Tauscher Anna (özü. Vetési Andrásné) alakítása. Szintén igen ügyesen mozgott a szinpadon; jól fogta fel a szerepét és értelemmel, színészi ügyességgel játszotta meg. Özü. Cserey Ádámné szerepét Geresch Zsófia játszotta helyes felfogással és kellő ügyességgel. Kubatovits Terka özü. Matkóczy Pálné szerepében szintén helyes felfogással kidolgozott alakítást nyújtott. Jól oldották meg feladatukat kis szerepeikben Keller Teréz (Terka) és Partics Erzsébet (Mári).

A férfiak közül az elismerés oroszlánrészét Gruda Pálnak kell juttatnunk, a ki a Kifly Auolár szerepében újra bebizonyította, hogy milyen sok szinpadai jó tulajdonsággal rendelkezik. Alakítása egy első rangú színésznek is dicséretére vált volna. Mellette legkövetlenebb volt Mészáros Lajos (Futó Misi) játéka. Ertelmes, ügyes alakítást produkáltak Schick Rezső, Szabó Gyula, Tininszky János, Bogdán Mihály, Volarich Lajos, Velicky Mihály és Lutz István. Kisebb szerepeikben ügyességükkel sokban hozzájárultak az előadás sikeréhez: Váczy István, Koch Kálmán, Szöllősy Elek, Janovits Lajos, Tauscher Vilmos, Varga Kálmán, Probojcevi Alajos, Nagy Béla, Plávsits Kósza.

Végül a rendezőségnek is elismerésünket kell kifejezni, első sorban Czédler Jánosnak, a dalárda érdemes elnökének, a ki fáradságot és időt nem kímélve, páratlan buzgósággal törekszik arra, hogy az iparos dalárda nemes és szép céljának minél tökéletesebben feleljen meg. Valósággal lelke a dalárdának; az ő páratlan buzgalmának köszönhető első sorban ennek a műkedvelői előadásnak sikere is.

Ujdonságok.

A nagyhét. A zombori róm. kath. templomban a nagyheti szertartások a következők rendben fognak megtartani:

Szerdán délután 4 órakor gyász-zsolozsma Jeremiás siralmaival, s a „Miserere”.

Csütörtökön reggel 9 órakor nagymise közaldózással; — délután mint szerdán.

Nagy pénteken reggel 8 órakor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a Passióval és keresztimádással; mire a Szentség a szent Sirhoz vitetik, — ezután bunyevác szent beszéd. Délután 3 órakor magyar szent beszéd, melynek végzetével processió vezetetik a Kalváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere”. — Esti 7 órakor a szent Sírálma ima és ének, mire a Szentség körmentileg a sekrestyébe vitetik.

Vizbefulladt. Ziegler Ádám, Ziegler József b-feketehegyi lakos három éves fiacskája folyó hó 7-én a Krivaja bara mellett játszadoxán, egy kissé túlságosan reá hajlott a víz tükre fölé, elvesztette az egyensúlyt, a vízbe esett és belefulladt. A vizsgálat folyik.

Választás. Vilova községében a végrehajtói kézbesítői állásra Ivanits Szvetozár választott meg.

Borzasztó bűn. Borzasztó bűncselekménynek jutott nyomára a feketehegyi csendőrség. Messik János feketehegyi lakos március hó első napjaiban törvényes hitvestársat állítólalag elföldelte. Az asszony eltűnése feltűnt a szomszedságnak és elkezdett suttogni, mignem a bir a feketehegyi csendőrség föléig eljutott. A csendőrség megejtven a nyomozást, ennek alapján a járásbíró-ságnál jelentést tett. Erre a vizsgálóbíró az orrossal a teit színhelyére menvén, az eltemetett asszonyt exhumáltatta és az orvosszakértő konstatálta, hogy az a föld alatt fulladt meg. A vizsgálóbíró a férjt azonnal letartóztatván, vizsgálati fogságba helyezte. Habár tagadában van is, a bizonyítói adatok ellene szólóak annyival inkább, mivel feleségével állandóan rossz viszonyban volt. A csendőrséget illeti meg első sorban az érdem, hogy ezen iszonyu bűntett — melynek részleteit még homály fedí — napfényre került.

A férj és a sponótos lábas. O-Becséről írják: Egy kissé pityókusan (másodnapos) tért haza a napokban a férj uram, s hogy megmutassa, hogy ő az ur a házban, a sponótót főző feleségét csufolni kezdte. Az asszony kezdetben hallgatott, de később, mikor már a férj uram gorbomba lett, kifakadt belőle a szó: hallgass, mert a fedjhez ütöm a sponótos lábas. No még csak az kellene, rivalt rá a férj! Az asszony nem nagyon ijedhetett meg a rivalgó férjtől, mert a sponótos lábas felkapta, s úgy rotyogósan a férj uram fejéhez vágta. Hű, lett erre ribillió! A mámor egyszerre eltűnt a férj fejéből, a forró sponót kivette. De meg is baragudott rémségesen, mert budliját kikapta és úgy sponótosan több helyen megszurkálta feleségét, ki jobban sajnálta a jó tejes sponótot, mint az ura fejbőrét, melyet a forró sponót felholyagositott. Az asszony sérülései nem olyan súlyosak, mint a férjé. Házsártos férjek óvakodjatok a sponótos lábastól!

A csata-körkép. Vért, vért! Olyan régen szomjazik a vén bűnös Európa — olyan régen nem volt háboru. A balkán csaták — az semmi, a vérszagot a világ nem is érezte meg. Kevesebb, drágább, de husosabb volt a balkáni szilva azokban az esztendőben... Vért, vért! Ha nincs igazi, hát jó a festet is. De sok, de friss, de élethű legyen! Háboru biányában így borzongatja meg magát a világ: csataképekkel. Két francia festő kezdte; mindig ezek a franciák kezdik a nagy, szenzációs dolgokat. A Detaille és Neuville csatapanoráma hallatlan sikere után sorban következtek a megfestett nagy csaták, a nagy városokban. Hozzánk is eljutott egy, a budapesti városligetbe — talán a legszebb és legemesebb, a mit ebben a zsánérben valaha festettek. A lengyel körkép ez, „Kosciuszkó győzelme az oroszoknál”. Az Aréna uton, az új műcsarnok palotájának tőszomszedságában folyik a harc egy kílön erre a célra épített kupolás palotában. Ide ríkt a nagy és vidám élet: a néptömeg oly barátságos. Maga az új panoráma kívül szép, benn pedig folyik a vér, a sok vér: legyőzik az oroszokat, elfogják vezéreiket, magasán lobog a lengyel zászló, a dicsőség és a halál száguld előre a raklavici sikon, a Kárpátok alatt. Verrózsákkal van kirakva az egész roppant horizont, a Kárpátok legmagasabb csucseinak egyike, a Babara Gora, fehér fejével nyugodtan nézi a dicsőséges és rettenetes tavaszi napot. Az ember tudja, hogy Budapesten van és nem Raklavicán, nem 1874-et írunk, hanem 1897-et, magyarok vagyunk és nem lengyelek; mulatunk és nem harcolunk, az oroszokkal is elég jó barátságban élünk s bár tudjuk, hogy emelvényről egy kóralakra kifeszített rengeteg festményt nézünk, mégis szívünk egyszerre hangosabban kezd dobogni és érezni véljük a vér szagát, benne vagyunk a csatában. Óriási illúzió és kiki élvezi ezt temperamentuma szerint. Lehet, hogy hatalmas vágyat érez a barcoló tömegbe vegyülni, Kosciuszkó oldalára s szinte kapkodják fejüket, hogy el ne találja valamely kartács darab, ágyu töltelék. Nagyszerű lehetett maga a raklavici csata, a hol a gyenge szabadság megalázta a teméntelen zsarnokságot. Es nagyszerű ez a festés, ha már bele-nyugodtunk, hogy nem valóság. De megeshett-e más képen? Jön Kosciuszkó, pej paripán, utána a krakkói fehér parasztek ezrei. Kaszával robannak az orosz testőröknek, két kezükkel veszik el az orosz ágyukat. Itt még harcol, ott már fut az orosz sereg. Lengyel huszárok úgy lönek rájuk, mint a nyulakra. Masutt a kozákok is vadul barcolnak: nem is olyan bizonyos még a lengyelek diadala... Egy helyen szökni akar egy orosz katona, nyakon fogja a tisztje. Egy másik fényleg menekül, ereszkedik le a hegyszakadékon... Olyan szép alakok ezek! A csata iszonyu és gyönyörű; iszonyu és gyönyörű ez a kép is. Panoráma módjára van csinálva, ennyiben panoráma, de kílönben nagy invencióval és szokatlan művészettel festett kép. Közélről is meg lehet nézni, bravural, biztonsággal és pontosággal van megrajzolva minden részlete. És a sok ezer alak, a remek tájék, a gyönyörű fényerdő, kavargó füst és előtér, a legtökéletesebb harmoniában. Segíteni szeretnél a vergődő sebesülteken és azt hiszed, megfoghatod a kezdeddel a fenyő-fák lombjait.

Művészet és irodalom.

Csupor Gyula új kötete. Vettük a következő előfizetési felhívást: Előfizetési felhívás „Felhők” cím alatt összegyűjtött vegyes művekre. Előzőt négy évvel bocsátottam közre, „Verőfényes Napok” cím alatt, egy kötet elbeszélést és rajzot. E műnek minden darabja egy-egy drága emlék volt a lezajlott multból, melyet hűségesen megőriztem egész életemen keresztül. Az időben, a mikor kincseim a napvilágra kerültek, a mostoha sors kílönös kegyelméből elcsitultak háborgó érzelmeim s a csöndes, szenvedélytelen megnyugvás égi derűje sugározta be lelkemet. A szellemi üdülés e zajtalan napjaiban, képzeletem szárnyain, mohó vágygyal kerestem fel mindazokat a tündérszigeteket, a melyek élettem zavaros árjai közül teljes pompájukban kiemelkedtek s még egyszer átéltem a virágos ifjúság, a boldog szerelem s az igaz barátságának feledhetetlen gyönyöreit. Az önfeladás ábrándos óráiban magam is elénekelgettem a kílövél:

„Partra szállottam, levonom vitorlám,
A szelek mérgét nemesen kiálltam...
Pedig ez az arkádiai állapot nem sokáig tartott.
A mig én a Pegazuson mesés világűrök felé repedtem,
addig a prózai „Politika” rám zúdította Aeolus kinyitott
barlangjának minden ellenséges, vérfagyasztó szelét,
a mely ádáz viharra fejlődve körülhetlenül vissza dobott —
a nyomorúságos földre... Azóta, áldott hajlékemből
kiütve, feltört sebekkel bolyongok a reménytelenség
égető sivatagán s hiában függesztem révedező szememet
a borús égboltozat felé: „Közél s távolban semmi fény
nincs”. . . A „Verőfényes Napok” ragyogó sugarait
kioltotta a silány emberek pusztító keze s a köznap
élet fertőzőtt gözköréből felszállva, szemhatáromat elbo-
ritották a fenyegető „Felhők”. Most már a mult idők
gazdag kincseiből csak azt az egy pár értéktelenebb
darabot mutathatom fel, a melyet a gázos romokból
megmentenem sikerült. A mi ezeken kívül még műveim-
ben bennfoglaltatik: az nem egyéb egy-egy kavicsnál,
melyet végzetes vándorlásaim közben intő emléktől, fel-
szedegettem... Arra kérem azokat, a kik mosolylyal
ajkaikon, vidáman követtek a visszaemlékezések vad-
virágos útján, hogy rokonszenvík s részvétellükkel kísér-
jenek a lelki harcok, az újabb megpróbáltatások tövises
ösvényein is... A költeményeket, elbeszéléseket, rajzo-
kat és stb. magában foglaló könyv, (mely május hó végén
jelen meg) mintegy 10—12 ivre fog terjedni. Előfizetési
díj 1 frt o. é., melyet bérmentve hozzá O-Becsére
kérek küldeni. Az előfizetési határidő f. évi április hó
vége. Gyűjtőknek tiz példány után tiszteletpéldánnyal
szolgálok. Kelt O-Becsén, 1897. évi március 30-án. Csupor
Gyula.

A férfiak forradalma. Irta Besant Walter. E regény mikor évekkel ezelőtt Angolországban meg-
jelent, valóságos irodalmi esemény számba ment. A nő-
emancipáció napirenden levő kérdését állítja élénk a
komikum, a guny oly éles fegyvereivel támadva azt,
amint kevés írónál olvastuk mostanában. Azt a világot
valósítja meg, amikor a társadalom minden terén előre-
törő nő végre is uralomra jutna és a férfiak vissza kell
hóditania régi helyzetét. A kiélezett, ferde helyzetekben
batalmas szatirikus erő lüktet; mindaz, ami a nőeman-
cipáció ellen szól, érdekes bonyodalomban regénybe
szöve ritka élvezetes olvasmányává lesz. A regény for-
ditása Hegedűs Pál kiltűnő munkája, hasznos és érdemes
munka. Az Olesó Könyvtár (373. szám) tetszetős alak-
jában megjelent könyv nálunk is kétségtelenül kapós
olvasmány lesz. Ára 60 kr.

A nevelőnő. Irta Audrieu Chabot. Chabot neve
újként hangzik irodalmunkban, bár a franciák régóta
jobb regényíróik közé számítják. Regénye, mely most
az Olesó Könyvtárban (375. szám) Ereky Alfonz jó
magyar fordításában megjelent, azok közül a könyvek
közül való, melyeket az ember többször is szívesen elő-
vesz, hogy gyönyörködjék a megható, érzelmes törté-
netben. A regény hősnője elejétől végig lekötő érdek-
lődsűnket; sorsa a maga szomorú változatosságában
szívünköz szól, hozzá nő. A regényírás régi kedves
eszközeivel elmondott történet szinte izgatón érdekes,
bonyodalmas. Ez után a regénye után, azt hisszük, Chabot
is a nálunk ismert és kedvelt francia írők közé fog
tartozni. A terjedelmes könyv szokatlan olcsó: 60 kr.

Szegény Pillicoddy. Morton kiltűnő bohózata,
mely a vigszinbázban oly sikerrel került színre, most
könyvalakban is hozzáférhetővé lett. Az Olesó Könyvtár
egyik köteteként jelent meg (374. szám) Mihály József
élvezetes fordításában. Az ötletes, kacagató apróság
olvasva sem téveszti el hatását. A műkedvelők haszná-
latára is igen alkalmas könyv ára 20 kr.

CSARNOK.

Gyilkossági kísérlet Zomborban.

Városszerte beszélnek, hogy a zombori fiatalság két
ismert tagja egymás ellen gyilkossági kísérletet követett
el. Rendőri beavatkozásra ugyan nem volt szükség, mivel
a fiatal emberek egymás között intézték el az izgalmas
dolgát, mely könnyen végzetessé válhatott volna.

Az eset a következő:
X. késő éjig időzött a kocsmában, mikor távozni
akart, azt tapasztalta, hogy otthon felejtette a kapu-
kulcsát, mire Y. barátja egy éjjelre fölajánlotta neki
szobáját.

Tizenegy után távoztak. Y. otthon rumos teával
és cigarettával kínálta barátját. Kedélyesen töltötték az
időt és éjfel utánig elbeszélgettek, a mikor azon vesztek
össze, hogy ki fektűdjék a divánon. Y. mindenképp azon
vált, hogy a vendége az ágyba fektűdjék, viszont F.
azzal érvelt, hogy Y. amugy is gyengélkedő, ő pedig
egészséges és jóízűen alszik egy deszkaszálon is.

Hosszas vita után mégis Y. fektűt az ágyba, X.
pedig a divánra.

Az ablaktábla félig nyitva volt és az utcáról a
lámpa fénye épen az ágyra verődött, a mig a diván
teljes sötétségben maradt.

Két orakor a vendég arra neszelt föl, hogy a
szoba gazdája, Y. nyugtalanul fészkelődik ágyában és
fojtott hangon suttogja:

— Hab, ki az?

X. azon hiedelemben, hogy a barátja rosszat ál-
modik, mélyen hallgatott. Erre Y. felült az ágyában és
hátborsóztató hangon segélyért kiáltott:

— Rendőrség! Gyilkos! Tolvaj! Rabló! Segítség!

De nemcsak segélyért kiáltott, hanem a falon is
keresgélgni kezdett.

X. azonnal tisztában volt vele, ha Y. kezeltgyébe
kapja a revolvert, nyomban beléllő. Érezte, hogy az
élete vesélyben forog és elkezeredésében a gyertyatár-
tóhoz nyult azon elhatározással, hogy utolsó esetben
megtisztelti vele a vendéglátó barát fejét.

E közben igyekezett csendesíteni a lármozót.

— Ne komédiázz. Nem vagyok én gyilkos.

A zajra összesereglettek a házbeliek, betörték az
ajtót és kílönös állapotban találtak a két jó barátot.

Y. revolvert szegezett az X. mellének, X. pedig
egy gyertyatartóval badonázott.

Réggel aztán Y. panaszkodott:
— Az éjjel borzalmas álom volt. Azt hittem,
idegenek törnek rám. De remélem, te jól aludtál.

X. e történetből levonta azt a tanulságot, hogy
nem jó egy szobában aludni olyan agglegenynyel, a ki
az egész életét egyedül tölti.

Közgazdaság.

A kerti gyepp.

A kerti gyepp első kelleke, hogy az lehetőleg sűrű
és egyenletes legyen, ne legyenek benne hézagok és
különösen nagyobb-nagyobb megszakítások. Azért tehát
a szép kerti gyepp létesítésénél mind az olyan pázsit-
féléket kerülni kell, melyek nem tarcosodnak, hanem
csak fűcsomókat képeznek, mert ez utóbbiak alkalma-
zásánál a milyen pl. a mézfű (Hollus) csomós ebr. az
olasz vadóc, mindig maradnak egyes kopasz helyek a
gyepp között; az olyanok ellenben, a melyek alacsony,
kiszélesedő és kis fűcsomót képeznek, azok még alkal-
mazhatók, így pl. az angol perje, a ligeti perje, réti
csenkesz, juh csenkesz stb.

A szép kerti gyeppre az olyan pázsitfajokat kell
kiválasztani, melyek szép sötét, üdezőldszinűek és több
levelet mint szarát hajtának, föltéve, hogy a helyi
égali és talajviszonyok nekik megfelelőek. Igen alkal-
masak a kerti gyeppre azon pázsitfélék, a melyek a föld
alatt tarackos indát hajtának, mert ezáltal kitöltik a
megmaradó hézagokat. Az ilyen pázsitfajok különösen
a laza talajokban tenyésznek jól.

Általánosan érvényes fűmagkeveréket nem lehet
felállítani, mivel a fajok kiválasztása a talaj fekvésétől,
alkotásától s az égali viszonyoktól függ. Mindannak
dacára nagyjából a következő fűmagkeverék ajánlható
a szép kerti gyeppre:

angol perje	30 %	0.7 kg.
vörös csenkesz	30 %	0.4 "
régi perje	20 %	0.2 "
régi csenkesz	10 %	0.3 "
egérfarkú cickóró	10 %	0.1 "

100 % 1.7 kg.

Az angol perje bár apró fűcsomókat képez, mégis
annak kell a főszerepet játszania, mert igen gyorsan
fejlődik s nem engedi a gyomot kifejlődni. Már az első
évben is jól zár az ily gyepp, míg ellenben angol perje
nélkül a gyepp első évben többé-kevésbé kopasz marad.
Hátránya azonban, hogy csak 3—4 évig tart el.

A fűmag vásárlásánál igen nagy gond fordítandó
először is arra, hogy a mag igazi legyen, azután tisztá
és csiraképes.

A gyepp vetésére legjobb idő a tavaszi, április kö-
zepétől május közepéig, de ha nyáron elég nedvesség
van a földben, akkor egész nyáron vethető.

Felölös szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

kör-és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

743. sz. 1897.

Árverési hirdetmény.

Közhiaré tétetik, hogy alább elősorolt kincstári
birtokoknak bérbeadása végett Kulán a kincstári ura-
dalmi ispánság hivatalos helyiségében **1897. évi ápril
hó 24. napján d. e. 9 órakor** nyilvános árverés
fog tartatni, melyre versenyezni szándékozók azzal bi-
vatnak meg, hogy a kikiáltási árnak 10%-os bánat-
pénzzel vagy elfogadható értékpapirokkal magukat lássák
el. Szóbeli versenynék megkezdése előtt bánatpénzzel
ellátott írásos zárt ajánlatok is elfogadhatnak.
Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bérbeadandó birtokok.

1. Kernyája község határában fekvő 14^{1200/1600} hold,
bértartami idő 3 év vagyis 1897. év október hó
1-től 1900. évi szeptember hó 30-ig. Kikiáltási évi bér
452 frt 38 kr. Ugartartás nélkül, de kötelezett gazdál-
kodási vetés-forgás betartása kikötöttik.

2. Gyulafalva telep földek közötti 2^{1200/1600} hold,
bértartami idő 3 év vagyis 1897. évi október 1-től
1900. évi szeptember hó 30-ig, kikiáltási évi bér 62 frt
16 kr. Ugartartás kötelezettsége nélkül, de kötelezett
gazdálkodási vetés-forgásnak betartása kikötöttik.

3. Szántovai Duna medrebeni halászati jog 106
392/1600 hold, bértartami idő 6 év vagyis 1897. évi ok-
tóber hó 1-től 1903. évi szeptember hó 30-ig. Kikiáltási
évi bér 528 frt.

Egyéb feltételek Kulán a kincstári ispánságnál
szokott hivatalos órák alatt megtekinthetők. (Utánnomat
nem díjaztatik.)

Kula, 1897. ápril hó 8-án.

2—1

Kincstári ispánság.

3458. szám

kig. 1897.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉSMÉNY.

Bács-Keresztur község képviselőtestületének 1896.
évi július hó 19 én 28. szám alatt hozott azon határo-
zata, hogy a községhez és jegyzői lak 11174 frt 36 kr
költéssel újból felépíttessék, a vármegye törvényható-
sági bizottsága részéről 290/1897. közgy. számú batáro-
zatával jóváhagyást nyervén, az építkezések biztosítása
céljából **f. évi április hó 28-án d. u. 2 órakor**
Bács-Keresztur községközgy. szobáján szó és zárt írásbeli ve-
senyártgyalás fog tartatni.

Bánatpénzül 600 frt teendő le vagy csatolandó az
ajánlatoz.

A tervek és építési részletes feltételek a községi
jegyzői irodában megtekinthetők.

B. Kulán, 1897. április hó 10-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

A Zombori Kerékpár-Egyesület felügyelete alatt álló

Attila-kerékpár

egyedüli gyári raktára Bács-Bodrogh vármegye részére

POCK LÁSZLÓ

ZOMBORBAN.

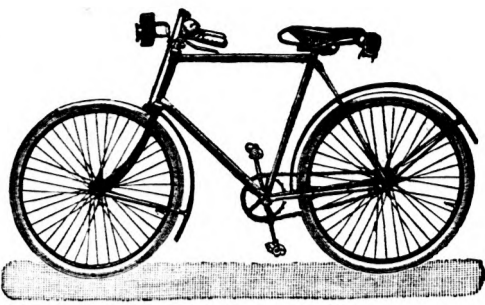
A zombori kerékpár-egyesület szállítója. — Javitóműhely saját házban.

Üveg, porcellán, lámpa, majolika, luxus- és khinaezüst diszárak gyári raktára.

Vidéki megrendelések 24 óra alatt pontosan eszközöltetnek.

Attila-kerékpárok gyári áron kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki fiókraktárain: Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta. *—4

469. sz. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafalva községben megüresedett egy gyalogrendőri állásra — a pályázat sikertelensége miatt — ezennel új pályázat hirdetik és felhívják az állást elnyerni óhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyó évi április hó 15-ig** alulírott előjárásnál annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe vételét nem fognak.

A rendőr 240 frt évi fizetésben részesül, mely összeg havi utólagos részletekben fog kiutalványoztatni, megjegyeztetvén, hogy ruházatról a rendőr maga tartozik gondoskodni.

Gyulafalva, 1897. április hó 2-án.

Szekely Sándor, Lábadi András,
jegyző. 3—2 bíró.

593. szám

eln. 1897.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

Alulírt kir. törvényszék elnöke részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a kir. törvényszék s annak területén lévő járásbírók által alkalmazott hivatalnokok egyenruházata és lábbelijének 1897. évre leendő elkészítésére és szállítására árlejtés hirdetik; ezen árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás alulírt kir. törvényszék-nél (Bács-Bodrogh vármegyei háza) I. emeletén a polgári tanácssteremben leendő megtartására **batáridőül f. évi április hó 22-ik napjának d. e. 9 órájára** tüzetik ki.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át, vagyis jelen esetben 26 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes érték-papírral a kir. törvényszéki elnök kezéhez letenni.

A szállításra megállapított feltételek naponta délelőtt 9—11 óráig a kir. törvényszéki irodáigazgatónál megtekinthetők; hol a szállítandó ruha minősége is meg tudható.

Felhívják egyben az árlejtésről, hogy a szövetmintákat magukkal hozzák és az árlejtésnél felmutassák. Zomborban, 1897. évi április hó 8-án.

Gozsdu Elek,
kir. törvényszéki elnök.

110. szám

1897.

Gabonaeladási hirdetmény.

Alulírt hivatal részéről közhírré tétetik, hogy az 1896. évben felesmüvelésileg termelt s az apatini Raichl-féle I. sz. nagy magtárban elhelyezett 2631-20 m. mázsa tiszta buza **1897. évi április hó 15-én délelőtt 9 órakor** az apatini m. kir. kincstári ispánság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírt hivatalnál, a buza minősége pedig a jelzett magtárban bármikor megtekinthető.

Apatin, 1897. évi március hóban.

M. kir. kincstári ispánság.

Eladó ház.

Eötvös-körut 105-ik szám alatti ház, mely 6 szoba, konyha, mosókonyha, éléstár, 2 csukott folyosó, istálló, pince, nagy kert és parkirozott udvarból áll, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb értesítés ugyanott nyerhető.

659. sz. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Kér községben üresedésbe jött gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetik.

A gyalogrendőr javadalmazása áll havi utólagos részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 300 frt készpénzből s a község által beszerzendő egyenruházatból.

Felhívják mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerűen, eddigi alkalmaztatásukat s nyelvismereteiket is igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyó 1897. évi április hó 25-ig** alulírott előjárásnál nyújtsák be.

Kis-Kéren, 1897. április hó 7-én.

Korbai Pál, Meder Ádám,
jegyző. 2—1 bíró.

425. szám

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Felső-Kovil községben üresedésbe jött gyalogrendőri állásra a pályázat ezennel kiiratik.

A rendőr évi fizetése 200 frt. A ruházatot és a felszerelést a község adja.

Pályázók a rendezésen felszerelt kérvényeiket legkésőbb **folyó évi április hó 28-án d. u. 5 óráig** alulírt előjárásnál nyújtsák be, mert a később beadott kérvények tekintetbe vételét nem fognak.

Kelt Felső-Kovilon, 1897. évi április hó 10-én.

Bajazetov Zsvikó, Zsivánov Milán,
jegyző. bíró.

Hirdetmény.

Alulírott a n. é. közönség tudomására adom, hogy a kistemető-utcában levő Puskás Ágoston-féle házat megvettem és az építészeti irodát továbbra is fentartom és továbbvezetem és a mai naptól fogva mindennemű, az építészeti szakba vágó munkálatokat, ugyszintén tervek és költségvetések készítését elvállalom, kérve a n. é. közönség becses támogatását.

Kifogástalan és pontos kivitelért jótállást vállalok.

Zombor, 1897. évi április 7-én.

Bernhardt Károly,

építő- és kőműves-mester.

3—1

Pályázat.

A zombori iparosok készítményeinek árúcsarnoka mint szövetkezetnél egy **elárúsítói** állásra **azonnali** belépéssel pályázat nyitattik. Fizetése évi 360 frt és természetbeni lakás.

Felhívják mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy kérvényüket **f. évi április hó 20-ig** az intézet üzletvezetőségéhez, Kossuth-utca 154. szám, nyújtsák be.

Kelt Zombor, 1897. április hó 9-én.

Az igazgatóság.

686. szám

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Káty községben üresedésbe jött három gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik.

Ezen állások mindegyike évi 220 frt készpénzfizetés és teljes ruházat és egyéb felszereléssel van egybekötve.

A fennálló szabályrendelet értelmében felszerelt kérvények **f. évi április hó 25-ig** alulírott előjárásnál nyújthatók be.

Kátyon, 1897. évi április hó 8-án.

2—1

Az előjáróság.

Szölvőbirtokosok figyelmébe!

ERNST JÁNOS és ROTH
fakereskedése **UJVIDÉKEN**,
alánlja legjobb minőségű **első rendű metszett tölgyfakaróit**

1-25 cm. 2-00 cm. hosszúig, melyek mindenkor 3-2 legjutányosabb áron kaphatók.

775. szám

kig. 1897.

HIRDETÉNY.

Alulírott előjáróság közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező 254⁹⁹⁴/₁₀₀₀ öl bold területű tiszai halászati jogát 1897. évi május hó 1-től 1900. évi április hó 30-ig terjedő bérleti időtartamra **f. évi április hó 19-én d. u. 3 órakor** nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok útján bérbeadatik.

Kikiáltási ár 331 frt, melynek megfelelő 10% os óvadékat árverezni szándékozók készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral letenni tartoznak.

Az árverési feltételek alulírott községi jegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

B. Martonos, 1897. április hó 9-én.

Szávits Emil, Faggyas Pál,
jegyző. bíró.

205. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbíró 1896. évi 5529. számú végzése következtében dr. Bruck Mór ügyvéd által képviselt Schattelek Mihály javára Omelka János bogyevai lakos ellen 470 frt s járuléka erejéig 1896. évi augusztus hó 25-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 682 frt 19 krra becsült pálnka, bor, rum, hintó, zongora és butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek az apatini kir. bíróság 2701/1897. sz. végzése folytán 470 frt — kr tőkekövetelés, ennek 1896. évi május hó 27. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 94 frt 90 krrban bíróság már megállapított 5 frt 51 kr árverési költségek erejéig Bogyeván alperes lakásán leendő eszközölésére **1897-ik évi április hó 26-ik napjának délelőtti 10 óra** határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Apatinban, 1897. évi április hó 9. napján.

Oláh János,
kir. bír. végrehajtó.

KEIL-LAKK

(Clasur)

legkifutóbb mázólsó-szer puha padló számára. 1 nagy palaék ára 1 frt 35 kr,
1 kis palaék ára 68 kr.

Viasz-kenőcs Arany-fényezés
legjobb és leggyorsabb beeresztő-
szer kemény padló számára. Egy
kőcsőg ára 60 kr.

Fehér „Glasur”-fényezés
legjobb szer mosdóasztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére.
1 kis doboz 45 kr, 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: 8—5

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

2684. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásához tartozó Alsó-Kovil községben leköszönés folytán üresedésbe jött s évi 240 frt javadalmazással ellátott végrehajtói állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 30-áig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Megjegyeztem még, hogy a községi jegyző — tekintve a csekély fizetést — évi 60 frttal sajátjából toldja azt meg, úgy hogy a fizetés 25 frt 33 krra jön. Titelen, 1897. évi április hó 10-én.

Veszelinovits Milorád,
szolgabíró.

3—1

1969. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett bács-almási jegyzői állásra ezennel pályázat hirdetik.

A községi jegyzői javadalmazás áll:
1. természetbeni lakás,
2. 900 frt készpénz,
3. 2/4 telek föld és 400 öl szőlő haszonélvezete, mely ingatlanok után járó adót és egyéb közterheket a községi jegyző fizeti.

Felhívják tehát pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait **folyó évi április hó 20-áig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később benyújtott folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Bács-Almás, 1897. évi április hó 2-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3—3

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvművelő

XX. e

Egyes
Fél
Nyeg
A la
illet
szerke
a lapu

Egyes s

Ime
jégpáncé
tavasz!

Eljött
nagyönté
örömökü

Eljött
bennünk v
Derült ké
reményt,

lelkek, az
hirdető ík

A te
Isten járja
mily csuda

Megjel
óriási szer
enyészik e

pompáján
az emberisé
szét szent es

A te
a Megvált
tanainak,
igazságok e
reménye.

Te látt
terhétől és
kimerült, el
hiába repes
villámainak a

Ott vo
balzsamos
halálra val
angyal ajka

Ott vo
hol és a
Istenhez, a

Te eny

A „

Mint a lu
Mint e
Olyan a s
Édes b

Szivem te
Zárlak meg
Szellő meg
Szendi,

Szemem ve
Az egés
Megvédek
Magsz

Mert hisz
Tavasze
A mely sz
Kelő la

S folytatás
Ugyis t
Te boldog
Csendes

AZ ÉN VIZIÓ

— A
A vármegye
székkel szembe
függ, melyről a